

הודעה על פטור בתנאים מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן - החוק), ולאחר התייעצות עם הוועדה לפטורים ולמיוזגים, אני מודיעה כי ביום ד' בתשרי התשע"א (12 בספטמבר 2010) החלטתי לפטור בתנאים צדדים להסדר כובל מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר, כמפורט להלן:

מס'	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס/השירות
7750	איגוד חברות הביטוח חברות ביטוח שיבחרו להצטרף להסדר	הסדר המתווה את אופן סליקת חיובים בין חברות הביטוח, הנובעים מחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1979, וצו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (הסדרים לחלוקת נטל בין המבטחים), התשס"א-2001	ביטוח רכב

פטור זה ניתן בתנאים ולפיהם, בין השאר, המערכת תופעל על גבי השתית של חברת הסליקה, אך הפעלתה והטיפול בה יתבצעו על ידי גוף עצמאי, אשר אינו אדם קשור למבטח, אינו מוחזק על ידי מי מן המבטחים או על ידי האיגוד, ואינו מחזיק במי מן המבטחים או באיגוד. תוקפו של הפטור מוגבל לחמש שנים.

החלטתי מתבססת על כך שבכפוף לתנאים האמורים, אין בבבילות שבהסדר כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות, עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו בבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק, נתונה החלטתי זו לערר לפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור מס' 7750 במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רחוב כנפי נשרים 22, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

י' בתשרי התשע"א (14 בספטמבר 2010)

(חמ 41-3)

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113.

² ס"ח התשל"ה, עמ' 234.

³ ק"ת התשס"א, עמ' 957.

הודעה על פטור בתנאים מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן - החוק), ולאחר התייעצות עם הוועדה לפטורים ולמיוזגים, אני מודיעה כי ביום י"א בתשרי התשע"א (19 בספטמבר 2010) החלטתי לפטור בתנאים צדדים להסדר כובל מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר, כמפורט להלן:

מס'	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס / השירות
7754	התעשייה האווירית לישראל בע"מ אל סיאלו בע"מ	הסכם רכישה בלעדית	מדי מהירות זוויתיים למערכות ניווט (סביבונים)

פטור זה ניתן בתנאים ולפיהם, בין השאר, הצדדים לא ירחיבו את שיתוף הפעולה מעבר לתחומים המוגדרים בהסכם, לא יעבירו מידע שאינו נדרש ישירות לשם ביצוע הסכם ויקפידו על תיעוד המגעים ביניהם.

תוקפו של הפטור מוגבל לחמש שנים.

החלטתי מתבססת על כך שבכפוף לתנאים האמורים, אין בבבילות שבהסדר כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות; עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו בבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק, נתונה החלטתי זו לערר לפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור מס' 7754 במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רחוב כנפי נשרים 22, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

י"ב בתשרי התשע"א (20 בספטמבר 2010)

(חמ 41-3)

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113.

רשות ההגבלים העסקיים

הודעה על פטור בתנאים מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988¹ (להלן – החוק), ולאחר התייעצות עם הועדה לפטורים ולמיוזגים, אני מודיעה כי ביום י"א בתשרי תשע"א (19 בספטמבר 2010) החלטתי לפטור בתנאים צדדים להסדר כובל מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר, כמפורט להלן:

מספר	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס / השירות
7754	התעשייה האווירית לישראל בע"מ אל סיאלו בע"מ	הסכם רכישה בלעדית	מדי מהירות זוויתיים למערכות ניווט (סביבוניים)

פטור זה ניתן בתנאים ולפיהם, בין השאר, הצדדים לא ירחיבו את שיתוף הפעולה מעבר לתחומים המוגדרים בהסכם, לא יעבירו מידע שאינו נדרש ישירות לשם ביצוע הסכם ויקפידו על תיעוד המגעים ביניהם.

תוקפו של הפטור מוגבל לחמש שנים.

החלטתי מתבססת על כך שבכפוף לתנאים לעיל, אין בכבילות שבהסדר כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות, עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

בהתאם לסעיף 15 (א) לחוק, נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור. החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור מספר 7754 במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רחוב כנפי נשרים 22 ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

רונית קון

הממונה על הגבלים עסקיים

י"ב בתשרי תשע"א

20 בספטמבר 2010

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התשי"ס, עמ' 113.

STATE OF ISRAEL
ANTITRUST AUTHORITY
KANFEY NESHARIM ST 22
P.O. BOX 34281
JERUSALEM 91341
TELEPHONE
FAX

מדינת ישראל
רשות ההגבלים העסקיים
כנפי נשרים 22, ת.ד. 34281
ירושלים 91341

02-6556103
02-6515329

טלפון
פקס

FAX פקסימיליה

DATE	19.9.2010	תאריך
TO	רע אורי-טל	אל
COMPANY	דחם פלג טאן ושל	שם המשרד המקבל
TELEPHONE		טלפון
FAX	03-5689001	פקסי
ATTENTION		לידיעה
FROM	רע קובי זלוב	נשלח ע"י
TOTAL NO. OF PAGES	10	מסי עמודים כולל דף זה
COMMENTS	פארי תעז אטיא	הערות

אורי-טל,

רצו באל-המחנות
אנא הקבוצה אל הידוע היושלת בזכר.
בהבית

קובי זלוב

רשות ההגבלים העסקיים

י"ב בתשרי תשע"א

20 בספטמבר 2010

פטור : 7754

בפקס : 03-5689001

לכבוד

עו"ד אורית ישראלי	אל סיאלו בע"מ
עמית, פולק, מטלון ושות', עו"ד	רח' נחום חפצדי 5
רח' יצחק שדה 17	<u>ירושלים 95484</u>
<u>תל-אביב 67775</u>	

הנדון : החלטה בעניין פטור מאישור הסדר כובל בין התעשייה האווירית לבין אלסיאלו בע"מ

הנני מתכבדת להעביר אליכם את החלטת הממונה על הגבלים עסקיים, לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח - 1988, בדבר מתן פטור מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר כובל שבין הצדדים בנדון.

בכבוד רב,

עו"ד דרור ארם
רשם הגבלים עסקיים

רשות ההגבלים העסקיים

**החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור
מאישור בית הדין להסדר כובל**

הסכם בין התעשייה האווירית בע"מ לבין אלסיאלו בע"מ

1. פתח דבר

לפני בקשה למתן פטור מהסדר כובל להסכם בין התעשייה האווירית לישראל בע"מ (להלן "תע"א") לבין אלסיאלו בע"מ (להלן – "אלסיאלו" ו- "הצדדים", בהתאמה) שעניינו מכירת סביבונים המשמשים במערכות ניווט אינרציאליות, כמפורט להלן.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, כי הן אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו - הכל בכפוף לתנאים שיפורטו להלן. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק, כמפורט להלן.

2. ההסכם

2.1 הצדדים להסכם

תע"א היא חברה ממשלתית העוסקת, בעצמה ובאמצעות חברות בנות, בפיתוח, ייצור, שיווק והפעלה של קשת רחבה של מוצרים בתחום הצבאי, בהם מערכות מטוסים ללא טייס, מערכות מודיעין, מכ"מ ותקשורת, לוחמה אלקטרונית, מערכות תקשורת, מערכות שליטה פיקוד ובקרה, וכן בתחזוקה ובהשבחה של מטוסים ומסוקים צבאיים. כמו כן, עוסקת תע"א בפיתוח וייצור מטוסים אזרחיים, בתחזוקה והשבחה של מטוסים ובפיתוח טכנולוגיות חלל ובכלל זה פיתוח לוויינים, ייצורם ושיווקם. בהסכם הנוכחי מיוצגת תע"א על ידי מפעל תממ, המצוי בבעלותה המלאה.

אל-סיאלו היא חברה פרטית בבעלות מלאה של חברת אירונאוטיקס בע"מ. אל-סיאלו עוסקת בפיתוח מערכות אלקטרו-אופטיות, בייצורן ובשיווקן. החברה האם, אירונאוטיקס, אף היא חברה פרטית, עוסקת בפיתוח ובייצור מטוסי מטרה מונחים, מערכות וציוד אלקטרוני למגדלי פיקוח למטוסים וציוד תקשורת נייד.

רשות ההגבלים העסקיים

2.2. רקע כללי ותיאור ההסכם

כמפורט בבקשת הפטור, תע"א התבקשה על ידי משרד הביטחון לתכנן ולייצר כקבלן ראשי מערכת ניווט אינרציאלית מסוג IMU ברמת דיוק של 1 מעלה לשעה ובטווח ביצועים מסוים, תוך שימוש בסביבוניים בטכנולוגיית FOG בחוג סגור של אל סיאלו ובהתאם למפרט שקבע המשרד.

יחידת ניווט אינרציאלי (Inertial Measurement Unit – IMU) הינה יחידה, המספקת מידע על מיקומו של גוף, לרבות במישור האופקי, דהיינו בזווית שבה הוא נמצא. מקובל לראות ב- IMU מוצר ביניים, שעליו ניתן להרכיב יחידות עיבוד נוספות היוצרות מערכת ניווט ייעודית (Inertial Navigation System – INS) לשימוש על פלטפורמות שונות, ובהן מטוסים, טילים וספינות. ככלל, יצרני המוצרים הסופיים (מטוסים, טילים וכו') אינם רוכשים מערכת ניווט מוגמרת, אלא יחידות IMU, שעל גביהן הם מוסיפים מערכות עיבוד המותאמות לצרכיהם.

כאמור לעיל, אחד המרכיבים המרכזיים ביחידות IMU הינם מדי מהירות זוויתיים (סביבוניים), שהם חיישנים המודדים מהירות זוויתית של הגוף במרחב. עניינו של ההסכם הנוכחי בסביבוניים המיוצרים בטכנולוגיית FOG (Fiber Optic Gyro) ב"חוג סגור" הנחשבים איכותיים ומדויקים יותר מסביבוני חוג פתוח. תחום הביצועים של הסביבוניים שבמוקד ההסכם הינו מעלה אחת לשעה, רמת דיוק המשמשת בתחום הטקטי (להלן – "תחום הביצועים"). ההסכם הנוכחי אינו חל על סביבוניים ברמות דיוק אחרות, דהיינו מחוץ לתחום הביצועים, הכלולים ביחידות IMU לצרכים אחרים.

רכיב חשוב נוסף במערכות IMU הינו מד תאוצה. תע"א הינה יצרנית יחידה בישראל של רכיב זה.

בשל היותם רכיבים נדרשים במערכות לוחמה המונית, חלות מגבלות של ממש על רכישת מדי תאוצה וסביבוניים ממדינות רבות בעולם, מכח משטר הגבלה בינלאומי על טכנולוגיות טילים, שמדינות רבות בעולם נטלו על עצמן¹ ובין בשל מגבלות פנימיות שמטילות מדינות שונות על ייצוא מוצרים אלה משטחן. בשל מגבלות אלה קשה לייבא רכיבים אלה לישראל.

כאמור לעיל, משרד הביטחון, אשר יזם את פיתוח המערכת, דרש שימוש בסביבוניים בתחום הביצועים המיוצרים בטכנולוגיית "חוג סגור" ושילובם בתצורת זיוד ייחודית, שפותחה על ידי תע"א המכונה "מרגלית".

על פי ההסכם, המוצר הינו מכלול הכולל סביבוני FOG בחוג סגור בתחום הביצועים, אשר הותאמו לממשקי מערכת ולתצורת "מרגלית" (להלן: "המוצר").

¹ Missile Technology Control Regime (MTCR). משטר זה אומץ באופן וולונטרי על עצמן מדינות רבות שלהן יכולת לייצר רכיבים אלה ובכללן ארצות הברית, רוב מדינות האיחוד האירופי, רוסיה, אוסטרליה, קנדה ויפן.

רשות ההגבלים העסקיים

תע"א, באמצעות מפעל תמ"מ, תשמש קבלן ראשי לייצור IMU בתחום הביצועים הכוללות את המוצר ("IMU ייעודי"). אל-סיאלו תשמש קבלן משנה לאספקת המוצר.

יחסי הצדדים אינם מצטמצמים ליחסי ספק-לקוח. בין הצדדים נערך הסכם שיתוף פעולה, החולש על מלוא תחום שיווק המוצר, כמפורט להלן.

על פי ההסכם, אל-סיאלו תוכל לשווק IMU ייעודי בישראל, גם שלא באמצעות תע"א וזאת בכפוף לתשלום תמלוגים בשיעור הקבוע בהסכם. אל-סיאלו לא תהא רשאית לשווק או למכור ללקוח אחר בחו"ל יחידות IMU ייעודי, אלא אם תע"א אינה משתתפת במכרז בחו"ל. במקרה כזה תהיה אל סיאלו רשאית לשווק את ה-IMU הייעודי, ותע"א תהיה זכאית לתמלוגים.

תוקפו של ההסכם חמש שנים וניתן לסיימו קודם לכן, בהתקיים תנאים מסוימים.

יצוין, כי משרד הבטחון, מזמין הפרויקט והצרכן הסופי היחיד בישראל של מערכות צבאיות הכוללות יחידות IMU, סיכם עם הצדדים להסכם את עלות יחידת ה-IMU שתשמש בכל מערכת צבאית שהצרכן הסופי שלה יהיה משרד הבטחון, אף אם היא מיוצרת על ידי צד שלישי.

משרד הבטחון הביע תמיכה בשיתוף הפעולה, תוך ציון ההשקעה הכספית הנדרשת לפיתוח המוצר המשותף. משרד הבטחון הביע עמדתו, לפיה שיתוף הפעולה ימנע כפילויות בהשקעות בתשתית, במחקר, בתכנון, בייצור וכיו"ב.

2.3 הכבילות הכלולות בהסכם

ההסכם נשוא בקשה זו כולל מספר כבילות, כדלקמן:

- (1) רכישה בלעדית – תע"א תרכוש את מכלול המוצר מאלסיאלו בלבד.
- (2) הצדדים, בין לבדם ובין בשיתוף צד שלישי, לא ימכרו מערכות ניווט אינרציאליות בתחום הביצועים למעט IMU ייעודי (בכפוף למספר סייגים). תוקף הגבלת המכירה החל משנה וחצי טרם מועד סיום הפיתוח של יחידת ה-IMU המותאמת לצרכי משרד הבטחון. הגבלה זו לא תחול על מכירת מערכות שלגביהן "הכתיב" משרד הבטחון שימוש במערכת אחרת או במפרט שונה מזה של ה-IMU המותאמת לצרכיו.
- (3) תניות "לקוח מועדף". על פי ההסכם, אל סיאלו תהיה רשאית למכור ללקוחות אחרים סביבוניים השונים מתצורת סביבוני המוצר אולם הינם בתחום הביצועים של המוצר. ביחס לסביבוניים אלה תיהנה תע"א מתנאי הרכישה הטובים ביותר המוצעים על ידי אל-סיאלו

רשות ההגבלים העסקיים

ללקוחותיה האחרים בתנאים מקבילים של תכולה וכמות. בנוסף, אל-סיאלו וחברות הקשורות בה יהיו רשאיות לרכוש מערכות IMU ייעודי מתע"א במחירים הנמוכים ביותר שיוצעו על ידיה ללקוחותיה עבור הזמנה בכמות זהה.

3. ההשפעה על התחרות

- 3.1 תע"א ואלסיאלו פועלות שתיהן בתחום ייצור סביבוניים בתחומי ביצועים מגוונים, בהם גם תחום הביצועים הכלול בהסכם, ובייצור יחידות IMU (יחידות המורכבות, כאמור לעיל, משני אלמנטים מרכזיים: סביבוניים ומדי תאוצה). למרות פעילותן המקבילה של החברות בתחום הסביבוניים ובתחום ה-IMU, ההסכם נשוא החלטה זו הינו אנכי בעיקרו, כמפורט להלן.
- 3.2 על פי מפרט משרד הבטחון, המממן את הפיתוח, ה-IMU המתוכנן מחייב שימוש בסביבוניים המיוצרים בטכנולוגיית FOG בחוג סגור, המותאמים לתצורת "מרגלית". בכל הנוגע לטכנולוגיית FOG בחוג סגור בתחום הביצועים הרלוונטי לאל-סיאלו ידע בלעדי. תע"א אינה מציגה חלופה תחרותית לאל-סיאלו בתחום פעילות זה. אכן, אין לשלול את האפשרות כי בעתיד תע"א תוכל לפתח יכולות בתחום ייצור הסביבוניים בטכנולוגיית FOG בחוג סגור בתחום הביצועים, אולם הדבר כרוך בהשקעה כספית משמעותית ובתקופת פיתוח ממושכת.
- 3.3 מן הצד האחר, תע"א, באמצעות מפעל תמ"מ הינה יצרנית בלעדית של מדי תאוצה בישראל. יתר על כן, תע"א היא בעלת הזכויות הבלעדית בכל הנוגע לתצורת "מרגלית" שאף היא נכללת במפרט הנדרש על ידי משרד הביטחון. אל-סיאלו, המפתחת יחידות IMU בעצמה, אינה מחזיקה בטכנולוגיה זו.
- 3.4 יצויין, כי ההגבלות החלות על הצדדים מתייחסות אך ורק למערכות בתחום הביצועים. יתר על כן, ההסכם אינו מגביל מי מהצדדים לפתח ידע או יכולות לצורך שיווק מוצרים לאחר תקופת ההסכם, מה גם שפיתוח יכולות בטכנולוגיית FOG בחוג סגור עשוי לשמש את תע"א גם לצורך פיתוח מערכות בתחומי ביצועים אחרים.
- 3.5 ליבת ההסכם הנוכחי היא באספקת סביבוני FOG בחוג סגור, בתחום הביצועים, מאל-סיאלו לתע"א. ההסכם אינו כולל הקמת תאגיד משותף או כל פלטפורמה משותפת אחרת בין הצדדים. הסכם זה אינו כולל ייצור מידע משותף או השקעה משותפת של הצדדים. **מן הפן המבני**, פעילותם של הצדדים ממשיכה להיות נפרדת לחלוטין, הן במחקר ופיתוח, הן בייצור

רשות ההגבלים העסקיים

והן במערכי השיווק וההפצה. הפרדה מבנית זו מאפשרת להניח, כי לא יקשה על הצדדים להמשיך ולהתחרות זה בזה ביתר תחומי הביצועים, קל וחומר נוכח משכו המוגבל של ההסכם.

3.6 כאמור לעיל, הסכם האספקה מתייחס לסביבוים וליחידות IMU בתחום ביצועים אחד מתוך מספר תחומים, שבהם פועלות החברות כאמור לעיל. מטבע הדברים, הסכם זה עשוי לעורר חשש לזליגת שיתוף הפעולה בין החברות ולצינון התחרות באותם תחומים. יחד עם זאת, בהתחשב במתכונת ההסכם כפי שתוארה לעיל, החשש לצינון התחרות בין הצדדים מחוץ לתחום הביצועים, אינו גדול וניתן להפיסו בתנאים, כמפורט בהמשך.

הכבילות

(1) רכישה בלעדית

4.1 כאמור לעיל, על פי ההסכם תע"א תרכוש סביבוים באופן בלעדי מאל-סיאלו. החששות העיקריים הטמונים בהסדרי בלעדיות מתייחסים ליצירת תנאים לחסימת השוק בפני ספקים חדשים ולהצרת צעדיהם של מתחרים קיימים, באופן שיפגע ביכולת התחרות שלהם. בנוסף, הסדרי בלעדיות מעוררים חשש ל"הקפאת השוק" באופן המסכל פעולתם החופשית של כוחות השוק מקום בו ספק אחר יכול להציע עסקה יעילה יותר במהלך תקופת הבלעדיות.² הסדרים אלה עלולים לחזק נטייה להתנהגות קרטליסטית בין ספקים ולבסס חלוקת שוק ביניהם.³

4.2 בצד החששות התחרותיים הכרוכים בהם, הסדרי בלעדיות עשויים לקדם יעילות בהקטנת עלויות ובצמצום סיכונים שלהם חשופים הצדדים להסכם, לרבות בהבטחת רציפות האספקה של מוצר, צמצום הוצאות הפצה והוצאות עסקה הכרוכות בשיווק, אפשרות לתכנון כלכלי ארוך טווח, הקניית בטחון מפני תנודות במחיר ועוד.⁴

4.3 בנסיבות העניין הנוכחי נחה דעתי כי הסדר הבלעדיות אינו עלול לפגוע בתחרות או להגבילה. אל-סיאלו היא יצרן יחיד בישראל של סביבוים בתחום הביצועים ובטכנולוגית FOG בחוג סגור ומתחרותיה הן כולן חברות זרות. לתע"א עצמה פעילות בתחום הסביבוים, אולם אין לה

² הי"ע (י-ם) 469/98 דלק חברת הדלק הישראלית בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים, הגבלים עסקיים 3010588 פסקה 63 לפסק הדין.

³ החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים בענין הסכמי הבלעדיות בין חברות הדלק לבין מפעילי תחנות הדלק. הגבלים עסקיים, 3001365.

⁴ הי"ע 469/98 שם, פסקה 64.

רשות ההגבלים העסקיים

טכנולוגיה עצמאית בתחום הביצועים בחוג סגור. ההסכם הנוכחי אינו מטיל על תע"א כל מגבלה לפעול במקביל לפיתוח יכולת עצמאית בתחום הסביבונים. נוכח תקופתו המוגבלת של ההסכם ותחומו הצר ביחס לקשת הרחבה של תחומי הביצועים האפשריים בטכנולוגיה זו, שעליהם אינו חל, אין מתעורר חשש לפגיעה בתמריציו של מי מהצדדים להמשיך בפיתוח טכנולוגיה בתחומים הרלוונטיים.

4.4 יתירה מזאת, סביבונים אלה נחשבים בארצות רבות כמרכיבים חיוניים בייצור אמצעי לחימה מתקדמים ומשךך חלות על מכירתם מגבלות המקשות מאד על רכישתם מחוץ לישראל.

4.5 לאור כל האמור לעיל שוכנעתי כי אין בכבילה הנוכחית כדי לפגוע בתחרות או להגבילה.

(2) הגבלת מכירה

4.6 כאמור לעיל, הצדדים, בין לבדם ובין בשיתוף צד שלישי, לא ימכרו מערכות ניווט אינרציאליות בתחום הביצועים למעט IMU ייעודי (בכפוף למספר סייגים), וזאת החל משנה וחצי טרום מועד סיום הפיתוח של ה-IMU המיועד למשרד הבטחון. טעמה של כבילה זו בכך שהחל בשלב זה תיחשף אל-סיאלו למידע רגיש הנוגע לתצורת "מרגלית", הנותנת מענה ייחודי לצרכים ספציפיים. הגבלה זו נדרשת אפוא להבטחת התמריץ של תע"א לקיים את שיתוף הפעולה.

4.7 בנסיבות העניין מצאתי כי כבילה זו אינה עלולה לפגוע בתחרות. ראשית, כאמור לעיל, היא מתייחסת למוצרים בתחום הביצועים בלבד ואינה פוגעת ביכולת של מי מהצדדים לפעול באופן עצמאי, בין במחקר ופיתוח ובין בשיווק והפצה במערכות שבתחומי ביצועים אחרים. יתר על כן, כיום אין הצדדים עוסקים בייצור מערכות ניווט אינרציאליות אחרות בתחום הביצועים. בנוסף, ההסכם קובע כי כל צד רשאי להמשיך ולשווק באופן עצמאי מערכות אינרציאליות שאינן IMU ייעודי מכח הסכמים קיימים עם צדדים שלישיים. עוד יוזכר, כי ההסכם מאפשר סטייה ממפרט המערכת בהתאם לדרישת משרד הביטחון שהוא הצרכן הסופי היחיד למוצר זה בישראל.

(3) תניות לקוח מועדף

4.8 לתניית הלקוח המועדף, המוכרת גם כתניית "Most Favored Nation" (MFN), שני ערוצים מקובלים. האחד, התחייבות אחד הצדדים כלפי משנהו שלא להעניק לצדדים שלישיים תנאי מסחר דומים לתנאי ההסכם עמו או טובים יותר. האחר, והוא הנכלל בהסדר הנוכחי, הינו התחייבות אחד הצדדים שלא להעניק למשנהו את התנאים הטובים ביותר הניתנים לצד שלישי

רשות ההגבלים העסקיים

כלשהו, ובמלים אחרות, להימנע מלהעניק לצד שלישי תנאים טובים מאלה שהוענקו לו. עמדת רשות ההגבלים העסקיים הינה כי תניית הלקוח המועדף על שני ערוציה, הינה הסדר כובל.⁵ עמדה זו קיבלה ביטוי גם בפסיקה.⁶

4.9 החשש העיקרי המתעורר כתוצאה מהסדר הלקוח המועדף נשוא החלטה זו הוא צמצום תמריציו של הספק להפחית את מחירי מוצריו או להעניק הטבות לצרכנים מסוימים, כיוון שבכך יטיל על עצמו עול כלכלי נוסף הכרוך בהענקת ההטבה גם ללקוח המועדף. באמצעות התקשרות בהסכמים מסוג זה עלולים מתחרים להביא להחלשת התמריצים התחרותיים ביניהם. דינמיקה זו עשויה להתפתח במיוחד בתנאים של מיעוט מתחרים וחסמי כניסה גבוהים.⁷

4.10 בנוסף, הסדרי לקוח מועדף עלולים ליצור תנאים המקלים על תיאום אופקי בין מתחרים ולשימוש בהסכמים כאמצעי להעלאת הוצאות מתחרים. באמצעות פגיעה ביכולתם של מתחרים להפחית את הוצאותיהם, יכול הצד להסכם להביא לרמת מחירים על-תחרותית בשוק ובנסיבות מסוימות אף להרתיע מתחרים פוטנציאליים מכניסה לשוק.⁸

4.11 הכרעה בבקשה לפטור מהסדר כובל בגין הסדר לקוח מועדף תיבחן אפוא לפי נסיבותיו של כל מקרה בהתאם לעצמת החשש למניעה או להפחתה של התחרות בגין הכבילה.

4.12 כאמור לעיל, ההסכם כולל תניות לקוח מועדף הדדיות.

4.13 תניית הלקוח המועדף שלטובת תע"א מתייחסת לסביבוני המצויים בתחום הביצועים אולם הם שונים מתצורת סביבוני מכלול המוצר, דהיינו סביבוני אשר יוכלו לשמש בייצור מערכות העשויות להתחרות במערכת ה-IMU הייעודי על ידי צדדים שלישיים. תנייה זו נועדה משלימה את הוראת הבלעדיות ואת הגבלת המכירה. תכלית התנייה היא להבטיח כי תע"א לא תמצא את עצמה רוכשת סביבוני יקרים יותר מאלה שאל סיאלו תמכור למתחרותיה לשם ייצור

⁵ החלטה בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל בעניין חברים ומרוויחים בע"מ, 2005, הגבלים עסקיים, 5000025; החלטה מיום 23.1.2007 בדבר מתן פטור להסכם בין בנק מזרחי טפחות בע"מ לבין חברות מנהלות קופות גמל 2007, הגבלים עסקיים, 5000651; החלטה מיום 24.3.2010 בדבר מתן פטור להסכם בין מירס תקשורת ומוטורולה ישראל לבין אלטיס, 2010, הגבלים עסקיים, 5001608.

⁶ ת"פ (י-ם) 209/96 מדינת ישראל נ' אהליך יעקב בע"מ, (לא פורסם), סעיף 40; עם זאת, ברע"א 6233/00 אקסטל בע"מ נ' קאלמא ווי תעשיה, (לא פורסם), נותרה הסוגיה בלתי מוכרעת.

⁷ לדיון מעמיק בחששות אלה ראו J.B.Baker, "Vertical Restraints with Horizontal Consequences: Competitive Effect of "Most favored Customer" Clauses, 64(3) *Antitrust Law Journal* (1996) 517, 528.

⁸ Baker, *Ibid.*, at 520-527.

רשות ההגבלים העסקיים

מערכות IMU מתחרות. תניית הלקוח המועדף נועדה אפוא להגן על תע"א, המחוייבת לרכוש סביבונים באופן בלעדי מאל סיאלו ואינה מורשית לייצר IMU בתחום הביצועים שאינו IMU ייעודי. ברי, כי ללא הגנה זו ייחלש התמריץ של תע"א להיכנס להסכם עם אל סיאלו **בהתאם לדרישות משרד הבטחון**. טעם דומה מצוי ביסוד תניית הלקוח המועדף לטובת אל סיאלו, המתייחסת למערכות IMU ייעודי בלבד. אל סיאלו הינה ממילא הספק היחיד של מכלול הסביבונים המהוות תשומה מרכזית במערכות אלה. יתר על כן, כתע"א, גם אל סיאלו מחוייבת בתניית הגבלת המכירה ובשל כך, ברי כי תרצה להבטיח כי חברות אחרות באשכול החברות לא יימצאו עצמן בנחיתות מול מתחרותיהן הרוכשות מערכות אלה במחיר נמוך יותר. תניות הלקוח המועדף חיוניות אפוא לנכונות הצדדים להשקיע בפרויקט ולחשוף את עצמם מבחינה טכנולוגית לעיניו של מתחרה. בנסיבות העניין מצאתי אפוא כי תנייה זו, אין בה כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות.

4. סוף דבר ותנאים

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ולהעניק את הפטור המבוקש בכפוף לתנאים הבאים:

(1) פטור זה מוענק לשיתוף פעולה בין הצדדים במסגרת ביצוע הסכם בעניין IMU בתחום הביצועים בלבד.

(2) בפעילותן לביצוע ההסכם לא יעסקו החברות, במישרין או בעקיפין, בכל פעילות שאינה נוגעת ישירות להסכם נשוא החלטה זו.

(3) בכל הנוגע לביצוע ההסכם, יחולו הכללים הבאים:

(א) הצדדים לא ישתפו פעולה אלא בנושא המוצר המשותף, כפי שהוגדר ונתחם בהסכם, ונציגיהם לא יחליפו מידע אלא בנושא זה וככל שהדבר חיוני לביצוע תפקידם על פיו. חילופי מידע יתועדו על ידי הנותן והמקבל בציון מטרת ההעברה ולא יועבר מידע בתחומים אחרים, לרבות ביחס לסביבונים, מכלולים או מערכות IMU שאינם בתחום הביצועים;

(ב) בין הצדדים לא יועבר מידע שעניינו עלויות, מכירות, רווחיות או תמחור של מוצר ממוצריהם שאינו מפורט במישרין בהסכם ואינו הכרחי לביצועו;

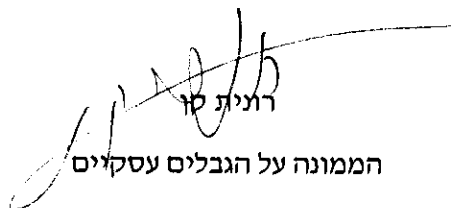

רשות ההגבלים העסקיים

(ג) כל הדיונים בין הצדדים הנוגעים לביצוע ההסכם יתועדו בפרוטוקול מפורט ומלא, החתום על ידי עורך הפרוטוקול. לבקשת הממונה על ההגבלים העסקיים ימציא כל אחד מן הצדדים להסכם את הפרוטוקול האמור לעיון הממונה.

תוקפו של פטור זה חמש שנים.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בתוך 45 יום בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם אחר העלול להיפגע מההסדרים הכובלים עליהם ניתן הפטור.

רונית כהן
הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"א תשרי, תשע"א

19 ספטמבר, 2010

רשות ההגבלים העסקיים

הועדה לפטורים ולמיזוגים

המלצות

מועד הדיון: 7 בספטמבר 2010

מקום הדיון: משרד רשות ההגבלים העסקיים, כנפי נשרים 22 ירושלים ק' ג', 6556111 - 02

בקשות מיזוג במסלול הירוק

בפני חברי הועדה הוצגו בקשות המיזוג וחוות הדעת של המחלקה הכלכלית כדלקמן:

מס' תיק	הצדדים למיזוג	תאריך קבלה	מועד קובע	כלכלניות
8227	נובה מדיקל ישראל בע"מ דלתה צ'אקיר בע"מ	18.8.2010	25.9.2010	אלישבע שמש
8230	סי.די.פי. פיתוחים רפואיים בע"מ Philips Medical Systems Technologies Ltd.	22.8.2010	21.9.2010	אלישבע שמש
8231	מלם מערכות בע"מ מרטנס הופמן שירותי מיחשוב בע"מ	25.8.2010	24.9.2010	ניר רייך
8235	Intel Corporation Texas Instruments Incorporated	25.8.2010	28.9.2010	אלישבע שמש
8240	וואלה! תקשורת בע"מ בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ	30.8.2010	30.9.2010	רועי רוזנברג
8242	ברן תעשיות (91) בע"מ נס-פן בע"מ	31.8.2010	30.9.2010	אריה שטרן
8243	התבור אגודה שיתופית חקלאית של משקי העובדים לתובלה בע"מ תבור שאן חרוד אגודה שיתופית חקלאית לתובלה בע"מ	1.9.2010	1.10.2010	אליאס עזאם
8244	טיב טעם רשתות בע"מ דומו אם בע"מ	2.9.2010	2.10.2010	אליאס עזאם

החלטה

חברי הועדה ממליצים לאשר את בקשות המיזוג בהתאם לאמור בחוות הדעת הכלכלית.

בקשות פטור

בפני חברי הועדה הוצגה בקשת פטור וטיוטת פטור של המחלקה המשפטית כדלקמן:

מס' תיק	הצדדים להסדר	עו"ד
7754	התעשייה האווירית בע"מ אל סיאלו בע"מ	קובי גולדברג

החלטה

חברי הועדה ממליצים לתת פטור בבקשה הנ"ל בהתאם לאמור בטיטת הפטור של המחלקה המשפטית.

בקשת פטור מאישור הסדר כובל

בהתאם לסעיף 14 לחוק החגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, מוגשת בזו בקשה לפטור מאישור בית הדין, הסדר כובל שפרטיו כדלקמן:

1. הצדדים להסכם המבקשים את הפטור

שם: התעשייה האווירית לישראל בע"מ (להלן: "תע"א").

מען: אצל משרד עמית, פולק, מטלון ושות', רחוב יצחק שדה 17, תל אביב, מיקוד 67775 (לידי עו"ד אורית ישראל).

2. הצדדים האחרים להסדר

שם: אל סיאלו בע"מ (להלן: "אל סיאלו").

מען: רחוב נחום הפצדי 5, ירושלים.

3. צורת ההסדר

הסדר בכתב.

4. נעשה ההסדר בכתב – תיאור המסמכים הקובעים אותו ואלה הנוגעים לו:

הסכם שיתוף פעולה בין תע"א ואל סיאלו, מיום 13 אוגוסט 2008 (להלן: "ההסכם"), מצ"ב **כנספת א'** לבקשה זו.

5. הנכס או השירות נשוא ההסדר

1. מערכת ניווט אינרציאלית מסוג IMU (Inertial Measurement Unit).

2. מכלול המשלב 3 סביבוי FOG בחוג סגור, אשר הותאמו למערכת "מרגלית", המיוצרת על ידי תע"א.

6. מהות הכבילה ופרטים עליה (לפירוט אנא ראה להסכם המצ"ב כנספת א')

6.11.1. סעיף 2.1 להסכם: תע"א תרכוש את המוצר מאל סיאלו בלבד.

6.11.2. סעיף 2.2 להסכם: הצדדים לא יציעו, ישווקו או ימכרו מערכת ניווט אינרציאלית בתחום הביצועים, למעט IMU ייעודי (לרבות IMU משהב"ט).

6.11.3. סעיף 2.5 להסכם: אל סיאלו תשמור על מעמדה של תע"א כלקוח מועדף לעניין הסביבונים אשר מיצרים על ידה.

6.11.4. סעיף 2.11: מגבלות לעניין השימוש בקניין הרוחני ואו בידע הייחודי בקשר עם המוצר.

7. תקופת ההסדר הכובל

ההסכם בתוקף למשך חמש שנים מיום חתימתו, קרי עד ליום 12 אוגוסט 2013, או במועד מוקדם יותר, במקרה של היעדר הזמנות ואו היעדר מימון, כאמור בסעיף 2.12 להסכם.

8. הנימוקים המצדיקים פטור מאישור בית הדין:

הנימוקים מפורטים בבקשה לקבלת פטור מאישור הסדר כובל, המצייב כנספת ב' לבקשה זו.

אנו מצהירים שכל המרטים האמורים הם מלאים ונכונים, שהמסמכים המצורפים הם נכונים ומלבדם אין כל מסמך אחר הקבוע את ההסדר או נוגע לו.

צור לביא עו"ד
מספר דש"ן-30466

התעשייה האווירית לישראל בע"מ

20.05.09

חתימה וחותמת

תעשייה אווירית לישראל בע"מ

תאריך